

Табысқа жетудің формуласы бар ма?

Қазіргі таңда "табысқа жету" ұғымы түрлі мағынада қолданылып жүр. Кейбіреулер үшін ол — материалдық жағдайдың жақсаруы, басқалары үшін — мансаптық өсу, өзін-өзі жүзеге асыру немесе қоғамдық танымалдылық. Осы орайда, табысқа жетудің бірізді, барлық адамға ортақ формуласы бар ма деген сұрақ туындайды.

Ғылыми тұрғыдан қарастырғанда, табысқа жетудің нақты әрі әмбебап формуласы жоқ. Психология, әлеуметтану және экономика салаларындағы зерттеулер адамның табысқа жетуіне әсер ететін бірқатар факторларды анықтайды. Олардың қатарына: жеке мотивация, мақсат қою және оған жүйелі түрде ұмтылу, білім деңгейі, еңбекқорлық, уақытты тиімді басқару, әлеуметтік орта, сонымен қатар сәттілік пен сыртқы жағдайлар жатады.

Америкалық зерттеуші Кэрол Двек табысты адамдардың ерекшелігі – олардың "өсу ойлауын" (growth mindset) ұстануында екенін атап көрсеткен. Бұл дегеніміз – адам өзінің қабілеттерін дамытуға болатынына сеніп, қателіктен қорықпай, жаңа тәжірибелерге ашық болуы. Ал экономикалық теориялар табысты көбінесе нарықтағы сұраныс, инвестициялық орта және жеке капиталмен байланыстырады.

Сонымен қатар, табысқа жетуге көмектесетін құралдар (мысалы, білімге қолжетімділік, кәсіби желі, отбасылық қолдау) әр адамда бірдей деңгейде болмайды. Бұл факторлар теңсіздіктің туындауына әсер етеді. Сондықтан табысқа жету жолы әр адамның өмірлік жағдайына қарай ерекшеленеді.

Қорытындылай келе, табысқа жетудің нақты, баршаға ортақ формуласы жоқ. Алайда табысты болу үшін қажетті дағдылар мен қасиеттер жиынтығы бар. Бұл – мақсаткерлік, тұрақтылық, бейімделе білу және үздіксіз даму. Осы қасиеттер адамды табысқа жетелейтін негізгі тетіктер болып саналады.